

Pyhännän kunta
Manuntie 2
92930 Pyhäntä

Lausunto 15.03.2021

HAAPAVEDEN KAUPUNKI

Ympäristöpalvelut Helmi

Pyhännän kunnan antama lausunto eläinperäisiä ja kasvipäisiä raaka-aineita käyttävän ja niistä valmisruokaa valmistavan Feelian ympäristölupahakemuksesta

Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta pyytää lausuntoanne **Feelia Oy:n** (os. Pölkkytie 2, 92930 Pyhäntä) 17.12.2020 Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnalle toimittamasta valmisruokaa valmistavaa elintarviketuotantolaitosta koskevasta ympäristönsuojelulain mukaisesta ympäristölupahakemuksestaan. Hakemusta on täydennetty 1.2., 2.2., 8.2. ja 9.2.2021. Lausunto pitää toimittaa 18.3.2021 mennessä.

Taustaa:

Koko Leiviskänkankaan alue on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi, 1-luokka. Alueella on voimassa Leiviskänkankaan asemakaavan muutos ja laajennus (hyv. kunnanvalt. 30.9.2013 § 61) ja korttelia 214 koskevien asemakaavamääräysten mukaan, mm.:

- Tärkeä pohjavesialue (pv-1): Korttelialueet kuuluvat Leiviskänkankaan tärkeään pohjavesialueeseen. Korttelialueille ei tule sijoittaa laitosta tai toimintaa, josta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisvaaraa (VSL 8 §). Ennen rakennusluvan myöntämistä rakennusvalvontaviranomaisen on tarvittaessa pyydettävä alueellisen ELV-keskuksen lausunto (VL 3 luvun 2 §).

Jätevesien sekä lauhdevesien imeyttäminen maaperään on kielletty. Jätevedet tulee johtaa viemäriin ja lauhdevedet pohjavesialueen ulkopuolelle. Kortteleissa 211-216 tulee hulevedet johtaa öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle.

Pyhännän kunta
Manuntie 2
92930 Pyhäntä

Lausunto 15.03.2021

Feelia käyttää puhdasta vettä vuodessa 78 000 m³. Vuoden 2022 käyttöveden määräksi on arvioitu 27 500 m³, kun yhtiö investoi jäähdytysveden talteenotto- ja kierrätysjärjestelmään.

Yrityksen veden käytöstä merkittävä osa on jäähdytysvettä (n. 70 000 m³), mikä johdetaan kunnan hulevesijärjestelmään öljyn- ja hiekanerotuskaivojen kautta. Hulevesijärjestelmästä vesi johdetaan purkupuutkea pitkin pohjavesialueen ulkopuolelle.

Yritykseltä tulee jätevettä kunnan viemäriverkostoon noin 7100 m³ vuodessa. Jätevesien BOD7 arvo on vaihdellut toiminnan aikana keskimäärin 350-930 mg/l:n välillä. Viimeisimpien tulosten mukaan BOD7 arvo on ollut keskimäärin 930 mg/l.

Kunnan viemäriverkoston ja siirtoviemärin kautta jätevedet johdetaan käsiteltäväksi Siikalatvan keskuspuhdistamolle Rantsilaan. Keskuspuhdistamon BOD7-arvoja on seurattu koko sen toiminnan ajan. Tulevan jäteveden BOD7 arvo on ollut vuosina 2018-2020 keskimäärin 577,50 mg/l. Keskuspuhdistamon puhdistamon mitoitusarvona BOD7 (kapasiteettina) on käytetty 650 mg/l.

Pyhännän tasausaltaan BOD7 arvoja on myös tutkittu vuosien ajan. Mittauksilla todetut BOD7 arvot ovat olleet vuosina 2018-2020 keskimäärin 1211 mg/l. Viimeisten vuosien BOD7 arvojen nousu johtuu Feelia Oy:n tuotannon käynnistämisestä ja sen voimakkaasta kasvusta. Tasausaltaaseen puretaan myös sakokaivolietettä, mikä voi nostaa hetkellisesti BOD7 arvoja. Mikäli Real Snacks ei olisi tehnyt aikanaan investointia dekanteriin, niin BOD7 arvot olisivat huomattavasti korkeammat.

Höyryä yrityksen tehtaalle tuottaa Latvaenergia Oy:n omistama ja ylläpitämä ympäristöluvallinen nestekaasua polttoaineena käyttävä teholtaan 3 MW:n höyrykattila.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 15.03.2021 käsitellyt lausuntopyyntöä ja lausuu kannanottonaan seuraava:

- Kunnan viemäriin johdettavan jäteveden laatu, määrä ja ehdot määritellään Feelia Oy:n ja Pyhännän kunnan välisessä teollisuusjätevesisopimuksessa. BOD7 raja-arvoksi asetetaan alkuvaiheessa 1000 mg/l (orgaanisen aineen, kiintoaineen, rasvan ja fosforin kuormitus pitää minimoida) ja rasvan raja-arvoksi 150 mg/l. Jäteveden lämpötila ei saa olla liian korkea, jotta ei aiheudu saostumia putkistoihin. Vuorokautisen kuormituksen tasaisuuteen pitää kiinnittää erityistä huomiota.

Pyhännän kunta
Manuntie 2
92930 Pyhäntä

Lausunto 15.03.2021

- Viemäriin menevän jäteveden laatu, määrä, lämpötila ja kuormituksen tasaisuus pitää minimoida:
 - o Tehtaan sisällä olevalla teknologialla > imetään perunan keitinvesi astioihin ja/tai tärkkelyksen ja kiintoaineen alkupuhdistus suoritetaan erillisellä suodatuslaitteistolla
 - o Maksimituotannolle mitoitetuilla sakan- ja kiintoaineen erotuskaivoilla
 - o Maksimituotannolle mitoitetuilla rasvanerotuskaivoilla
 - Selvitys kaivojen kapasiteetin riittävydestä pitää toimittaa ennen uuden tuotannon käynnistämistä
 - o Mikäli edellä olevilla toimenpiteillä ei päästää teollisuusjätevesisopimuksessa määriteltyihin tavoitteisiin ja ehtoihin, niin pitää ottaa käyttöön välittömästi kaikki muut teknologiat
 - o Teollisuusjätevesisopimusta päivitetään aina tarpeen mukaan vastaamaan vallitsevaa tilannetta ja mahdollista ylikuormitusta
 - o Jäteveden laatua seurataan viranomaisen hyväksymällä tarkkailusuunnitelmalla
- Maaperään johdettavan jäähdytysvedessä ei saa olla mukana orgaanisia aineita, kiintoaineita eikä epäpuhtauksia:
 - o Jäähdytysveden laatua seurataan viranomaisen hyväksymällä tarkkailusuunnitelmalla
 - o Mikäli maaperään johdettavassa jäähdytysvedessä todetaan olevan epäpuhtauksia tai orgaanisia aineita, tulee yrityksen ryhtyä konkreettisiin toimenpiteisiin, jotta maaperään johdettava jäähdytysvesi saadaan puhdistettua
- Yrityksellä pitää olla valmiina riskianalyysi ja toimenpiteet tilanteessa, jossa jätevesiä ja lauhdevesiä pääsisi maaperään
- Yrityksellä pitää ilmoittaa tuotantomäärien vuosienennusteet (2-3 vuoden ennuste) kunnalle ennakkoon, jotta syntyvän jäteveden määrän muutoksesta johtuviin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä riittävän ajoissa
- Yritys on kertonut, että se ottaa käyttöön kesällä 2021 jäähdytysveden talteenotto- ja kierrätysjärjestelmän, mikä on merkittävä ekologinen investointi myös yrityksen ulkoisen kuvan näkökulmasta